

K životnímu jubileu Jany Ruferové

17. července tohoto roku oslavila své významné životní jubileum PhDr. Jana Ruferová. Při této příležitosti chtěli bychom se zamyslet nad tím, co její práce na katedře, na níž působí již více než 30 let, znamenala a znamená pro vysokoškolskou přípravu studentů rusistiky a čím svou vědeckovýzkumnou činností přispěla k rozvoji naší rusisticky orientované lingvistiky.

Po absolvování Vysoké školy ruského jazyka a literatury v Praze v r. 1962 vyučovala Jana Ruferová ruštině a češtině na středních školách, od r. 1964 pracovala jako odborná asistentka katedry cizích jazyků Fakulty elektrotechnické ČVUT na jejím pracovišti v Poděbradech a od r. 1968 působí na katedře ruského jazyka a literatury PdF v Hradci Králové, při čemž od roku 1991 zastává funkci vedoucí této katedry a nyní, po zřízení katedry slavistiky, je vedoucí jejího oddělení rusistiky.

Během deseti let jako vedoucí naší katedry ruského jazyka a literatury se PhDr. Jana Ruferová ve značné míře zasloužila o to, že si tato katedra získala dobré jméno mezi analogickými pracovišti v celorepublikovém rámci, s čímž bezprostředně souvisí ta okolnost, že i v době výrazného odlivu zájmu o ruský jazyk po r. 1989 stále má dostatek uchazečů o jeho studium, a to v magisterském studiu učitelství v základní škole a na středních školách a zvláště pak v bakalářském studiu oboru „Pracovník cestovního ruchu s prohloubenou jazykovou přípravou se zaměřením na AJ-RJ, NJ-RJ a FJ-RJ“. Přispívají k tomu též intenzivní kurzy k přijímacím zkouškám pro zájemce se slabší nebo i nedostatečnou předchozí přípravou z ruského jazyka, které katedra za řízení Jany Ruferové pořádá jednak v rámci zimního a letního semestru, jednak v rámci jen letního semestru.

Ve své pedagogické činnosti na naší fakultě se PhDr. Jana Ruferová zaměřila především na obor morfologie současné spisovné ruštiny, ovšem s nemenší fundovaností vede i výuku základů slavistiky a vývoje ruského jazyka. Mezi studenty je známa svou důsledností, s níž vyžaduje splnění požadavků stanovených pro udělení zápočtu a pro úspěšné složení zkoušky z příslušné disciplíny, a to s důrazem na osvojení patřičného teoretického nadhledu. S pedagogickou činností Jany Ruferové úzce souvisí její spoluautorství na zpracování učebních textů pro studium ruského jazyka, z nichž uvedeme alespoň tyto: *Návzik kategorie rodu podstatných jmen současné ruštiny. Počítačový program pro samostatnou práci studentů.* (Hradec Králové, VŠP 1993, 28 s. + disketa); *Русский язык* (Hradec Králové, Gaudeamus 1995, 220 s.); *Путешествия – Встречи I* (Hradec Králové, Gaudeamus 2001, 116 s.).

Ve své vědeckovýzkumné činnosti se PhDr. Jana Ruferová zabývá zvláště určitými otázkami z oblasti gramatiky současného ruského jazyka, změnami v rámci gramatické normy současné ruštiny, konfrontačním popisem morfologického subsystému současné ruštiny a češtiny. Výsledky tohoto zkoumání se realizují v její publikační činnosti a též v jejích vystoupeních na celé řadě rusistických konferencí, a to i zahraničních. Z publikační činnosti PhDr. Jany Ruferové připomeneme alespoň tyto stati: *K syntaktické a sémantické charakteristice jmenných tvarů adjektivních v ruštině* (Sborník PdF v Hradci Králové, 35. Praha, SPN 1981 s. 97–125); *Sémantické typy*

jmenných tvarů adjektivních s instrumentálním doplněním v ruštině (Československá rusistika, 30, 1985, č.3, s. 99-108); *Значение исторического подхода при описании предложных конструкций в современном русском языке в сопоставлении с чешским* (Slavica Quinqueecclesiensia, 2. Pécs 1996, s. 77-88); *К стилистическому использованию кратких и полных пре-дикативных прилагательных в современном русском языке* (Das Adjektiv im Russischen. Geschichte, Strukture, Funktionen. 29. Beiträge zur Slavistik. Frankfurt am Main, P. Lang 1996, S. 287-295); *Sémantické typy predikativních adjektiv s doplněními typu Ngen* (Studie rusistické. PdF VŠP v Hradci Králové. Hradec Králové, Gaudeamus 1998, s. 7-28); *Семантические типы структур „предикативное прилагательное + предложно-надежные формы существительных“ в современном русском языке*. Доклады участников IX Международного конгресса преподавателей русского языка и литературы. Словацкая Республика – Братислава, 16–21 августа 1999. Hradec Králové, Gaudeamus 1999, s. 3–10; *По поводу одного примера синтаксических корреляций (на материале структур с предикативными прилагательными.)* Die grammatischen Korrelationen. Graz, Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität 1999, S. 321–329.

Dosavadní vyvrcholení publikační činnosti PhDr. Jany Rufarové představuje její monografie *Sémantické typy predikativních adjektiv s prostým a předložkovým genitivem v současné ruštině* (Hradec Králové, Gaudeamus 1999, 284 s.), která byla přivítána kladnými recenzemi v čas. Jazykovědné aktuality (prof. O. Uličný) a v čas. Opera Slavica, kde ji prof. S. Žaža zhodnotil jako významný přínos pro teorii konfrontačního jazykového popisu a jako důležitou položku naší rusistické literatury.

Přejeme paní doktorce Rufarové u příležitosti jejího významného jubilea pevně zdraví, životní pohodu a hodně dalších úspěchů v řídicí a organizační práci v oddělení rusistiky naší katedry slavistiky a při vlastní pedagogické činnosti a těšíme se na další výsledky její vědeckovýzkumné práce při zkoumání určitých problémů a otázek z oblasti gramatického systému současného ruského jazyka v porovnání s češtinou.

Radko Purm